

ISSN-L: 2617-7064

ΛΟΓΟΣ

THE ART OF
SCIENTIFIC MIND

SCIENTIFIC JOURNAL

№2

FEBRUARY, 2019

CiteFactor
Academic Scientific Journals

Науковий журнал «ΛΟΓΟΣ. Мистецтво наукової думки»

Випуск №2 (Лютий, 2019)

Наукове періодичне видання.

Свідоцтво про державну реєстрацію ЗМІ: КВ №20521-13361Р від 02.07.2018.

UDC 001(08)
L 85

The journal is included in the international catalogs of scientific publications and science-based databases.
Журнал включено до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз.

GoogleScholar, CiteFactor, Research Bible, DRJI.

CiteFactor
Academic Scientific Journals

- L 85 «ΛΟΓΟΣ. The art of scientific mind» : scientific platform / editor in chief M. A. Holdenblat.
Vinnytsia : NGO «European scientific platform», 2019. № 2. p. 130.
«ΛΟΓΟΣ. Мистецтво наукової думки» : науковий журнал / за заг. ред. М. А. Голденблат.
Вінниця : ГО «Європейська наукова платформа», 2019. № 2. с. 130.

UDC 001 (08)

© Колектив авторів | Authors of articles, 2019

© ГО «Європейська наукова платформа» | NGO «European scientific platform», 2019

© Науковий журнал «ΛΟΓΟΣ. Мистецтво наукової думки» | Scientific journal «ΛΟΓΟΣ. The art of scientific mind», 2019

ЗМІСТ

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОЛОГІЯ

DECENTRALIZATION AS AN INSTRUMENT
OF THE STATE POLICY FOR SUSTAINABLE
DEVELOPMENT OF TERRITORIES
Syzonenko O.V 7

МЕДИЧНІ НАУКИ

МЕДИКО-СОЦІАЛЬНИЙ ПОРТРЕТ
РЕЗУЛЬТАТИ КОНСУЛЬТУВАННЯ
ВАГІТНИХ, ЯКІ ПРИЙШЛИ НА АБОРТ
Іванова А.Д., Боєчко Д.І. 11

АРХІТЕКТУРА ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

ВРАХУВАННЯ ЕРГОНОМІЧНИХ ВИМОГ
У ФОРМУВАННІ УНІВЕРСАЛЬНОГО
ПРОСТОРУ СУЧАСНИХ ОФІСНИХ
ПРИМІЩЕНЬ
Іванова О.В. 13

ИНКЛЮЗИВНЫЙ ДИЗАЙН МЕБЕЛИ
С ПРИМЕНЕНИЕМ АДДИТИВНЫХ
ТЕХНОЛОГИЙ (3D-ПРИНТЕРНАЯ ПЕЧАТЬ)
Альников Е.Н. 17

ТЕОРЕТИЧНО-НАУКОВІ ПОЛОЖЕННЯ
АКАДЕМІЧНОГО РИСУНКА У ПРАЦЯХ М. ЛІ
Крюкова Г.О., Мостовщикова Д.О. 20

ФОНТАНИ - СПЕЦИФІЧНІ СПОРУДИ, ЩО
ФОРМУЮТЬ МІКРОКЛІМАТ МІСЬКОГО
СЕРЕДОВИЩА
Церковна О.Г. 24

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

БІОГРАФІСТИКА У ВИВЧЕННІ І РОЗВИТКУ
ГОЛОВНИХ КОМПОНЕНТІВ ЗАГАЛЬНОЇ
ПЕДАГОГІКИ
Розман І.І. 28

КРЕАТИВНІСТЬ ЯК ОСНОВА
ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ
Бобрикова Ю.С. 31

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ
ПЕДАГОГІВ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
Авраменко К.Б. 34

ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК МОТИВУЮЧИЙ
ФАКТОР У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

CONTENT

PUBLIC ADMINISTRATION AND ECOLOGY

DECENTRALIZATION AS AN INSTRUMENT
OF THE STATE POLICY FOR SUSTAINABLE
DEVELOPMENT OF TERRITORIES
Syzonenko O. 7

MEDICAL SCIENCES

MEDICAL-SOCIAL PORTRAIT AND RESULTS
OF CONSULTATION OF MERCHANTS, WHICH
ADDRESSED AT ABORTION
Ivanova A., Boechko D. 11

ARCHITECTURE AND ARTS

TAKING INTO ACCOUNT ERGONOMIC
REQUIREMENTS IN SHAPING THE
UNIVERSAL SPACE OF MODERN OFFICE
SPACE
Ivanova O. 13

INCLUSIVE DESIGN OF FURNITURE USING
ADDITIVE TECHNOLOGIES (3D PRINTER
PRINTING)
Alnikov Ye. 17

THEORETICAL AND SCIENTIFIC PROVISIONS
OF THE ACADEMIC DRAWING IN THE
WORKS OF M. LI
Kriukova G., Mostovshchykova D. 20

ANSWERS ARE SPECIFICALLY CONTAINING
THE MICROCLIMATE OF THE CITY
ENVIRONMENT
Tserkovna O. 24

PEDAGOGICAL SCIENCES

BIOGRAPHY IN THE STUDY AND
DEVELOPMENT OF THE MAIN COMPONENT
OF GENERAL PEDAGOGY
Rozman I. 28

CREATIVITY AS THE BASIS OF INNOVATIVE
PEDAGOGICAL ACTIVITY IN THE
PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING OF
ENGINEERS-TEACHERS
Bobrikova Yu. 31

THE THEORETICAL ASPECTS OF TRAINING
OF FUTURE TEACHERS IN HIGHER
EDUCATIONAL INSTITUTIONS
Avramenko K. 34

PROJECT ACTIVITY AS MOTIVATING
FACTOR WHEN FORMING FOREIGN
LANGUAGE COMMUNICATIVE

МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Сарновська Н.І.37

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ІННОВАЦІЙНІ
МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ
ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД
ТА ВІТЧИЗНЯНІ ОСОБЛИВОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Савельєва Т.О.40

ПСИХОЛОГІЧНІ ТА СОЦІОЛОГІЧНІ НАУКИ

ВПЛИВ РАННЬОГО ДОСВІДУ ВІДНОСИН
ПРИВ'ЯЗАНOSTІ З МАТІР'Ю НА
ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ТА
ОСОБЛИВОСТІ БУДУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ
ВІДНОСИН ДОРОСЛОЮ ЛЮДИНОЮ
Скорик О.Д.42

ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ ТА
МІЖНАЦІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА
В СТУДЕНТСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ
Шевлюкова Т.П., Чабанова Н.Б.,
Боєчко Д.І.46

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

COORDINACIÓN DE LAS TECNOLOGÍAS
JURÍDICAS EN EL DERECHO
CONSTITUCIONAL DE ESPAÑA
Maksurov A.A.49

ДОЦІЛЬНІСТЬ ІСНУВАННЯ ЦІЛІСНОГО
ПОНЯТТЯ «ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА» В
КОНТЕКСТІ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ
Коковін О.О.51

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
ТА ПРОЦЕС ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ
Кривульський Д.С.53

КОМП'ЮТЕРНА СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА
ВІДЕОРЕЄСТРАТОРІВ DAHUA
Коліса Я.Ю.57

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА
ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАТИКИ У
НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ІІ-ІІІ Р.А.
Яхно Л.С., Гиренко Ю.В.60

ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКИ

АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
СТАНУ СИСТЕМИ РЕІМБУРСАЦІЇ
ВАРТOSTІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ЗА

COMPETENCE OF FUTURE SPECIALISTS

Sarnovska N.37

MODERN APPROACHES AND INNOVATIVE
METHODS OF EDUCATION IN HIGHER
EDUCATION BODIES: EXTERNAL
EXPERIENCE AND DOMESTIC FEATURES OF
THE USE OF GAME TECHNOLOGIES
Savelieva T.40

PSYCHOLOGICAL AND SOCIOLOGICAL SCIENCES

TYPES OF CHILD'S ATTACHMENT TO THE
MOTHER AND THEIR INFLUENCE ON THE
FORMATION OF THE PERSONALITY AND
SOCIAL RELATIONSHIPS OF A PERSON
Skoryk O.42

FORMATION OF TOLERANCE AND
INTERETHNIC COOPERATION IN STUDENT
SOCIETY
Shevlyukova T., Chabanova N.,
Boechko D.46

LAW SCIENCES

COORDINATION LEGAL TECHNOLOGIES IN
THE CONSTITUTIONAL LAW OF SPAIN
Maksurov A.49

PERFORMANCE OF THE EXISTENCE OF THE
GENERAL CONCEPT OF "INFORMATION
SECURITY" IN THE CONTEXT OF
APPLICATION AT LAW
Kokovin O.51

LEGAL REGULATION OF THE ACTIVITIES OF
LOCAL SELF-GOVERNMENT BODIES AND
THE PROCESS OF DECENTRALIZATION IN
UKRAINE
Krivulskiy D.53

COMPUTER FORENSIC EXAMINATION OF
DAHUA DVRs
Kolisa Ya.57

PHYSICS AND MATHEMATICS

ORGANIZATION AND METHODS OF
TEACHING COMPUTER SCIENCE AT THE
EDUCATIONAL INSTITUTION OF THE I-II
LEVELS OF ACCREDITATION
Yakhno L., Girenko Yu.60

PHARMACEUTICAL SCIENCES

ANALYSIS OF THE SOCIO-ECONOMIC STATE
OF THE REIMBURSATION SYSTEM OF THE
VALUE OF MEDICINAL PRODUCTS BY THE

КОРДОНОМ

Гетало О.В., Кратенко А.О.....62

ОСНОВНІ ЕТАПИ ПЛАНУВАННЯ
ТА ПРОВЕДЕННЯ САМОІНСПЕКЦІЇ
(ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ) У
ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ГАЛУЗІ

Гетало О.В., Явдошак П.Т.....65

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ

ЖИРНОКИСЛОТНИЙ СОСТАВ
РАСТИТЕЛЬНЫХ МАСЕЛ

Юрченко Е.Н., Канюка Е.Ю.....67

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ВИРОБНИЦТВА
ТОМАТНИХ КЕТЧУПІВ

Стоянова О.В., Коротенко В.О.70

УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ СОРТІВ
ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ЯРОЇ В УМОВАХ
ДОСЛІДНОГО ПОЛЯ БЕЛОЦЕРКІВСЬКОГО
НАУ

Лозінська Т.П., Шевчук А.В.....73

ТЕХНІЧНІ НАУКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

РОЗВИТОК НАНОТЕХНОЛОГІЙ ТА
ВИГОТОВЛЕННЯ НАНОМАТЕРІАЛІВ В
УКРАЇНІ

Кириленко Л.В.....76

ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛЕКСУ
УРОНАТНИХ ПОЛІСАХАРИДІВ В
ТЕХНОЛОГІЇ ХАРЧОВИХ ГЛАЗУРЕЙ ДЛЯ
ПЕЧИВА ГАЛЕТНОГО

Кондратюк Н.В., Поливанов Є.А.....78

ІНДИКАТОРНІ ЗАСОБИ ВИМІРЮВАЛЬНОЇ
ТЕХНІКИ

Кириленко Л.В., Маслак-Гудима Н.П.81

ІННОВАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ
ГОТЕЛЮ ПО ТИПУ «ФЛОТЕЛЬ»

Кондратюк Н.В., Малецький М.В.....83

ОБґРУНТУВАННЯ СКЛАДУ М'ЯСО-
РОСЛИННИХ КОНСЕРВІВ ДЛЯ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Стеценко Н.О., Сімахіна Г.О., Гойко І.Ю... 86

ФІЗИЧНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
ОБРОБЛЕННЯ РІЗАННЯМ ТИТАНОВИХ
СПЛАВІВ

Біланенко В.Г.....90

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

ВПЛИВ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ
НА ОБСЯГИ ПРОДАЖУ

Гахраманова С.А.94

BORDER

Getalo O., Kratenko A.....62

THE MAIN STAGES OF PLANNING AND
IMPLEMENTATION OF SELF-INSPECTION
(INTERNAL AUDIT) IN PHARMACEUTICAL
INDUSTRY

Getalo O., Yavdoshchak P.....65

AGRICULTURAL SCIENCES

FATTY ACID COMPOSITION OF VEGETABLE
OILS

Yurchenko Ye., Kanyuka E.67

PERSPECTIVE DIRECTIONS OF
MANUFACTURER OF TOMATO KETCHUP

Stoianova O., Korolenko V.....70

YIELD AND QUALITY OF SOFT WHEAT
VARIETIES IN THE CONDITIONS OF THE
EXPERIMENTAL FIELD BELOTSEKIV NAU

Lozinska T., Chevstuk A.....73

TECHNICAL SCIENCES AND IT

DEVELOPMENT OF NANOTECHNOLOGIES
AND MANUFACTURE OF NANOMATERIALS
IN UKRAINE

Kyrylenko L.76

THE USE OF COMPLEX URONATE
POLYSACCHARIDES IN THE TECHNOLOGY
OF FOOD GLAZES FOR BISCUIT

Kondratiuk N., Polyvanov Ye.....78

INDICATOR MEASURING INSTRUMENTS

Kyrylenko L., Maslak-Gudyma N.81

INNOVATION IN THE ORGANIZATION OF
WORKING TO HOTEL BY TYPE «FLOTEL»

Kondratiuk N., Maletskiy M.83

JUSTIFICATION OF THE MEAT AND CEREAL
CANNED COMPOSITION FOR MILITARY
PERSONNEL

Stetsenko N., Simakhina G., Goyko I.86

PHYSICAL AND TECHNOLOGICAL FEATURES
OF TITANIUM ALLOY MACHINING

Bilanenko V.....90

ECONOMICS

INFLUENCE OF MARKETING
COMMUNICATIONS ON SALES VOLUMES

Gakhramanova S.94

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИЩИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
Безгубенко С.Ю.98

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ
ЗЕД ПІДПРИЄМСТВА
Кіндратів В.А. 101

РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЕЛЕКТРОННИХ
ГРОШЕЙ: ДОСВІД УКРАЇНИ ТА СВІТУ
Дерев'янюк С.І. 105

РОЗВИТОК СТРАТЕГІЇ СПІВРОБІТНИЦТВА
УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ БАНКОМ
РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ
Віннік М.В. 110

СТАТИСТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ
ЗОВНІШНЬОЇ ПОЗИЦІЇ УКРАЇНИ ЗА
ДОПОМОГОЮ ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ ТА
МІЖНАРОДНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЗИЦІЇ
Шуваєв В.В. 114

СТИМУЛЮВАННЯ ЗБУТУ ПРОМИСЛОВОЇ
ПРОДУКЦІЇ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ТЕВА
УКРАЇНА»
Ковалишин О.Я. 121

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ЕКОНОМІЧНА
ЕФЕКТИВНІСТЬ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ
ПІДПРИЄМСТВ – ВИРОБНИКІВ
ПРЯДИВНОГО ЛЬОНАРСТВА
Чередніченко О.О., Чередніченко Є.С. 125

METHODOLOGICAL FEATURES OF HIGHER
EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS QUALITY
EVALUATION
Bezghubenko S. 98

FEATURES OF IMPLEMENTING AN
EFFECTIVE FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY
OF THE ENTERPRISE
Kindrativ V. 101

REGULATION OF THE ELECTRONIC MONEY
MARKET: THE EXPERIENCE OF UKRAINE
AND THE WORLD
Derevianko S. 105

DEVELOPMENT OF THE STRATEGY OF
COOPERATION BETWEEN UKRAINE
AND THE EUROPEAN BANK FOR
RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT
Vinnik M. 110

STATISTICAL ASSESSMENT OF UKRAINE'S
EXTERNAL POSITION USING BALANCE
OF PAYMENTS AND INTERNATIONAL
INVESTMENT POSITION
Shuvaev V. 114

SALES STIMULATION OF INDUSTRIAL
PRODUCTS ON THE EXAMPLE OF LLC «TEVA
UKRAINE»
Kovalishin O. 121

CURRENT STATUS AND ECONOMIC
EFFICIENCY OF SPECIALIZED ENTERPRISES –
MANUFACTURERS OF SPINNING FLAX
Cherednichenko O., Cherednichenko Ye. 125

ТЕОРЕТИЧНО-НАУКОВІ ПОЛОЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО РИСУНКА У ПРАЦЯХ М. ЛІ

Крюкова Ганна Олексіївна

заслужений художник України, доцент кафедри образотворчого мистецтва

Київський університет імені Бориса Грінченка, Інститут мистецтв

Мостовщикова Дар'я Олексіївна

викладач кафедри образотворчого мистецтва

Київський університет імені Бориса Грінченка, Інститут мистецтв

Україна

Анотація. Проаналізовано теоретичні та методичні основи образотворчої грамоти представлені у книгах М. Лі. Розкрито об'єм основних навчальних завдань з академічного рисунку, враховуючи послідовність ускладнення завдань. Розглянуто основи композиції, перспективи, пропорції, закони світлотіні і пластичної анатомії, які відомо дали уявлення про форму, об'єм та конструкцію. Надано методичні прийоми і правила зображення предметів на площині, так званим, геометричним методом. В основі якого – зіставлення натурних форм з найпростішими геометричними тілами.

Ключові слова: академічний рисунок, геометричні тіла, голова людини, пропорції, перспектива, прийоми побудови, композиція, анатомія, геометричний метод, натюрморт, методичні рекомендації послідовності ведення рисунку.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ.

В системі професійної освіти і підготовки фахівців художнього профілю навчальний академічний рисунок займає провідне місце. Якщо провести експерсу давнину, то помітимо, що рисунок слугував основною, своєрідним «кістком», для художників у всі часи, починаючи з Давнього Єгипту. В мистецьких школах методики навчання рисунку приділялася найпильніша увага, завдяки чому художники залишили світові безцінні скарби творів архітектури та образотворчого мистецтва.

В останні десятиліття в навчальних закладах відкрилося багато нових спеціальностей мистецького профілю, де основною дисципліною є рисунок. Виникла гостра необхідність в раціональних та послідовних методичних розробках, які б допомогли студентам поглибити свої знання.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ.

Було проаналізовано декілька книг М. Лі, а саме «Основи навчального академічного рисунка» та «Голова людини. Основи навчального академічного рисунка».

МЕТА СТАТТІ.

Дослідити методику конструктивно-структурного зображення предметів, а також конструктивно-анатомічний аналіз складної живої форми, заснованої на закономірностях їх будови. Висвітлити основні принципи навчального рисунка з натури, наведені в книгах М. Лі, які сприяють формуванню і розвитку об'ємно-просторових уявлень і вдосконаленню графічних навичок у зацікавлених читачів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ.

Формуючи рекомендовану літературу для студентів спеціальності «Образотворче мистецтво», в якості теоретичного, методичного та практичного керівництва, автор пропонує ознайомитися з книгами М. Лі: «Основи навчального академічного рисунка» та «Голова людини. Основи навчального академічного рисунка». Ці книги були створені на підставі багаторічного досвіду викладання дисципліни «Рисунок» у ВНЗі, покликані допомогти студентам подолати труднощі, що виникають при зображенні різних форм, полегшити засвоєння навчального матеріалу.

У книзі «Основи навчального академічного рисунка» наведені основні методи і принципи зображення натурних форм. Зокрема, надано методичні прийоми і правила зображення предметів на площині, так званим, геометричним

методом. В основі якого – зіставлення натурних форм з найпростішими геометричними тілами. Це дозволяє без особливих зусиль розібратися в закономірностях будови будь-яких складних об'єктів і знайти найкоротший шлях до грамотного засвоєння рисунка. Окрім цього, він ще дозволяє легко засвоїти закони розподілу світла і тіней на будь-яких складних поверхнях. Геометричний метод не є відкриттям автора, він був відомий ще в середньовіччя. Пропоновані ж розробки спрямовані лише на його вдосконалення.

Принцип систематичності й послідовності навчання. М. Лі послідовно допомагає підійматися учням по сходинках опанування рисунком. Він починає з основ перспективи і підкреслює важливість знань студентів не лише стосовно теорії перспективи, прийомів побудови, а також вміння ясно уявляти розміщення предметів в просторі і їх проекцію на площину. Знайомить з лінійною перспективою та основними поняттями: лінія горизонту, лінія сходу, точка сходу, картинна площина. Ці поняття є одними з найважливіших, адже успіх в роботі над рисунком в більшій мірі залежить від знань правил перспективи та вміння використовувати їх на практиці. Це дозволяє студентам в подальшому зображувати будь-який предмет з натури переконливо. На багатьох прикладах груп геометричних предметів, інтер'єрів та екстер'єрів наочно демонструється лінійна перспектива.

Ще в розділі про перспективу М. Лі звертає увагу, що студент має розвивати свій окомір. З постійною практикою рисування з натури все з меншими похибками можна буде бачити і кут нахилу горизонтальних ліній, що направляються до лінії горизонту, і пропорції предметів відносно один одного.

Саме про пропорції та їх значення йде мова в наступному розділі. Пропорції в рисунку при створенні реалістичного зображення займають головне місце, наряду з такими поняттями як композиція, об'ємна форма, конструкція і анатомія. Щоб правильно знаходити співвідношення частин предметів, окрім знань, необхідно володіти відчуттям пропорції. Тренуючи окомір, необхідно розвивати аналітичне мислення. При побудові лише «на око», можна знову повторювати помилки. Такий підхід є не припустим при зображенні більш складних форм, особливо таких, як голова людини. Окрім того не перевіряючи себе, можна з легкістю опинитись у

полоні натури, змальовуючи підряд все, що бачить око.

Окремий підрозділ присвячено пропорціям геометричних тіл; пропорціям голови та пропорціям тіла – в яких розписані пропорційні канони. Знання цих канонів привчає студента до уважності, правильного знаходження пропорцій і характерних особливостей живої форми, допомагає розуміти ті відхилення від канона, які спостерігаються в натурі.

М. Лі значну увагу приділяє композиції та надає практичні рекомендації до розвитку композиційного бачення. Наприклад, кляксу або будь-яку іншу пляму на папері обмежити рамкою, прокресленою навколо плямина певній відстані, відносно розміру форми. Будь-яку абстрактна пляма, подумки або буквально обмежена рамкою, буде вважатись композицією або компоновкою. Питання лише в тому, наскільки дотримані правила та прийоми розміщення предметів на аркуші. Найбільш корисною вправою для розвитку композиційного бачення: представити предмет та вписати в уявну рамку (формат), або навпаки в уявну рамку помістити рисунок предмета. По мірі засвоєння цих прийомів можна ускладнити задачу, по принципу «від простого до складного» та додати в компоновку два та більше предметів. Таким чином закладаються та виховуються основи розуміння композиції, необхідні в подальшому для виконання більш складних композиційних задач. Добре виконані, з технічної точки зору, рисунки, але з поганою композицією помітно втрачають свої переваги.

При роботі над композицією в навчальному рисунку потрібно дотримуватись такої поетапності:

1. Визначити задачі і цілі
2. Проаналізувати натурну постановку та визначити точку зору.
3. Визначити масштаб і характер предметів і правильно розташувати аркуш паперу (вертикально чи горизонтально).
4. Розмістити та врівноважити предмети.
5. Визначити центр композиції.
6. Побудувати предмети враховуючи перспективу, пропорції та передачу характеру.
7. Виявити об'єм предметів за допомогою світлотіні.
8. Узагальнити і закінчити роботу над композицією.

Повертаючись до образотворчої грамоти – основи, М. Лі детально пояснює на конкретних вправах як рисувати геометричні предмети, які покладені в його геометричний принцип відносно більш складних завдань, таких як рисунок людини. На прикладі зображення куба, продемонстровано послідовність, з якою потрібно його створювати.

1. Композиційне розміщення предмета на аркуші. Зображення намічають легкими лініями з боків, зверху і знизу. Враховуючи ракурс, пропорції і перспективу знаходять основні конструктивні точки вершин кутів куба.

2. Враховуючи перспективні скорочення по конструктивним точкам вершин кутів знаходять загальну форму конструкції куба.

3. Уточнюють пропорції і перспективну побудову об'ємно-просторової форми куба. Знаходять межі власної та падаючої тіні.

4. За допомогою світло-тіньових відношень знаходять об'ємну форму куба. Наносять власні та падаючі тіні. Визначають фон.

5. Повна тональна проробка форми. Робота світло-тіньовими співвідношеннями: світло, тінь, напівтінь, рефлекс.

6. Перевірка і узагальнення рисунка.

Після засвоєння студентами рисунку простих геометричних тіл, керуючись принципом «від загального до конкретного» варто перейти до рисунку більш складних форм: натюрморту з предметів вжитку. Аналізуючи різні за складністю предмети, необхідно привчити себе бачити в них прості геометричні тіла. Наприклад, конструкцію глечика можна розглядати як поєднання двох конусів (корпус) і циліндра (горловини), або як поєднання кулі і циліндра.

Суттєвою перевагою книг М. Лі є уточнення стосовно помилок студентів та поради як їх уникнути в майбутньому. Цінний досвід викладання та аналіз типових помилок допомагає студентам не повторювати їх знову. Так, наприклад при побудові конструкції капітелі потрібно починати з квадратної основи або з кола верхнього підстави четвертого вала. Головною задачею – є правильно побудувати в перспективному ракурсі два поєднуючих елементи. Досвід показує, що у більшості студентів виникають труднощі при вписуванні кола в квадрат (еліпса в ромб). Варто відмітити, що при побудові квадрату в перспективі, з тим щоб потім вписати в нього еліпс, потрібно пам'ятати що незалежно від розташування кутів плити відносно точки зору та її ракурсів, еліпс має бути побудований строго в горизонтальному положенні з врахуванням перспективних скорочень. Враховуючи, що середина кожної зі сторін квадрата плити має торкатись еліпса. Груба помилка – намагатись підігнати зображення еліпса до неправильно побудованого квадрату. Наслідком будуть суттєві спотворення як самих елементів, так і всього зображення.

Як варіант, студентам рекомендується почати з побудови еліпсу, а потім з видимого ракурсу спробувати побудувати на його основі абаку.

Такі уточнення та поради є майже на кожному етапі оволодіння рисунком. Вони є досить цінними, адже допомагають студентам перейняти досвід спроб та помилок зроблених раніше іншими учнями.

Автор завжди намагається за видимими ознаками предметів прослідкувати ту основу яка впливає на їх зовнішній вигляд. Так, підходячи до зображення людини, починаючи з її голови як найбільш складної форми людського тіла, М. Лі знайомить спочатку з пластичною анатомією кісток черепа, скелету ший, м'язів голови, м'язів ока, вуха, носу, рота. Додатковою складністю при зображенні голови є індивідуальні особливості кожної людини. Але, не дивлячись на це, закономірності побудови та конструктивно-анатомічна основа є загальною для всіх.

Перед тим як почати малювати череп, потрібно дослідити його з усіх боків, щоб в голові тримати об'ємну модель. Потім, продумавши розміщення зображення на папері легкими лініями олівця намітити силует черепа. Визначившись з розміром, перейти до його побудови. При побудові зображення студентам варто перш за все орієнтуватись по середній профільній лінії, що проходить вздовж всієї форми черепа та умовно поділяє його на дві симетричні частини.

В процесі роботи над рисунком черепа студенти стикаються з деякими складнощами в побудові, спричинені вони великою кількістю мілких деталей на поверхності: рельєфів, зубів, виступів, впадин і поглиблень, які відволікаючи заважають правильно побачити основну велику конструктивну форму. Щоб облегшити задачу, автор пропонує обтягнути череп трьома-чотирма шарами капронової тканини. Таким чином, коли всі відволікаючі деталі будуть приховані тканиною, на черепі можна буде прослідкувати

основні характерні форми в узагальненому вигляді, що буде сприяти правильному конструктивно-анатомічному аналізу побудови форми черепа.

По мірі уточнення і засвоєння великих форм, дотримуючись методичної послідовності, варто приступити до аналізу мілких форм, таких як, виличні і лобові відростки, надбровні дуги, носові кістки і т.д. Протягом всієї роботи над рисунком потрібно строго притримуватись методичного принципу на який М. Лі постійно звертає увагу – «від загального до конкретного і від конкретного до загального». Його досвід показує, що студенти зацікавлено працюють над деталями, та мимоволі випускають із виду загальну форму черепа, забуваючи пов'язати частини з цілим. Через це порушується об'ємно-просторова характеристика, а головне – цілісність.

Коли рисунок на завершальному етапі побудови, варто його перевірити. Це потрібно робити не з місця роботи, а обов'язково відійшовши на відстань не менше 3 – 4 метрів. Тільки на такій відстані можна краще побачити помилки, створені в процесі роботи, а також прослідкувати за його цілісністю. Як правило, спочатку студенти допускають помилки як в пропорціях так і в перспективних скороченнях.

Перевіривши та виправивши помилки, можна переходити на етап моделювання тоном. Звичайно за допомогою ліній можна передати об'єм, але лише до певної міри, так як вміння виявляти форму тоном – ще одне досягнення майстерності в мистецтві рисунку.

Робота над рисунком потребує уважності, певного емоційно-психологічного настрою, дотримання всіх образотворчих, методичних, логічних навиків, знання законів перспективи і пропорцій, об'ємно-просторового мислення і т.д.

Звертається значна увага на побудову носа, губ, роту. Причому при побудові носу пояснюється його особливості конструктивної побудови та вказується на типові помилки: а) надмірно занижені основи крил носа по відношенню до кінчика, завдяки чому замість гострого кута спостерігається тупий; б) відношення довжини верхньої поверхні носу до обличчя (від слюзників до кутів крил носу) мають різні величини. Студенти часто зображають слюзники та переносицю на одному рівні, що є неприпустимим.

Рисунок ока потрібно почати з гіпсового зліпку Давида, де ясно та чітко виражена конструктивно-анатомічна основа форми, де немає випадкових, відволікаючих увагу деталей: морщин, окрасу шкіри, кольору зрачку і т.д. Автор послідовно пояснює учням як зображувати око, та навіть порівнює око з апельсином для більшого усвідомлення зображуваного.

При зображенні губ, студентам варто звернути увагу на два моменти, що є своєрідним секретом автора, але додадуть виразності:

1. Підкреслюючи кромку верхньої губи, варто підкреслити лінію в її середині, а в куточках роту зробити її ледь помітною. На ці тонкі деталі варто звертати особливу увагу. Від того наскільки точно проведено лінію роту, буде залежати загальна форма губ та їх виразність.

2. Підкреслюючи кромки нижньої губи варто виділити лише частини посередині. Поєднуючи основу овальних форм, не потрібно торкатись бокових кромок, так як при їх замиканні лініями губи втрачають пластичність форми та виразність.

При тональному розборі губ, варто звернути увагу на те, що моделювання їх форми відрізняється від моделювання інших частин обличчя. Це обумовлено

характером форми губ, перш за все м'яким переходом форм поверхностей. Тому моделюючи їх потрібно працювати м'якими світло-тіньовими переходами, не допускаючи грубих штриховок, що руйнують поверхність губ.

Наступний етап – це гіпсова головна, яка є «терплячою натурою», вона не рухається та на початкових етапах допомагає відточити свої професійні навички по зображенню обличчя. Окрім того, кожна гіпсова голова має свої характерні особливості, студентам потрібно переконливо передати їх.

Жива голова людини по суті не відрізняється від рисування гіпсової голови. Але разом з тим, зображення живої голови потребує більш глибоких знань і професійної підготовки. Жива модель рухлива і має багато другорядних мілких деталей (наприклад морщини, окрас шкіри, волосся, колір очей, губ, щок). Але живу натуру малювати набагато цікавіше.

Голова є загальноприйнятою мірою, модулем пропорційних співвідношень фігури людини. Розміром голови міряють всі частини тіла людини: зріст, довжину руки, стопи, ліктя, руки і т.д. Для поглиблення загальних знань стосовно голови людини на цьому етапі, варто звернутись до книги «Голова людини. Основи навчального академічного рисунка» М. Лі. В цій книзі більш детально розглянуті питання конструктивно-анатомічного аналізу зображення голови і її складових (очей, носа, губ, вух, шиї, плечового пояса). Причому детально побудову голови представлено в різних варіантах: повороті, положенні в ракурсі зверху, знизу, прямо.

Метод конструктивно-структурного зображення, що лежить в основі авторського підходу до навчання, дозволяє чітко та в повній мірі закласти фундамент для освоєння всього курсу академічного рисунку.

Книга складається з таких розділів як: «Композиція», «Пропорції», «Перспектива», «Форма, об'єм, конструкція», «Тон і світлотінь в рисунку», «Пластична анатомія голови людини». Ці розділи і запропоновані завдання побудовані за принципом «від простого до складного», що відповідає принципу послідовності, доступності навчання.

Освоєвши рисунок голови потрібно послідовно ускладнювати завдання: портрет з руками, портрет з колінами, контрапост, постать в русі. Перед тим, як зображувати натуру в повний зріст, варто вивчити пластичну анатомію скелету, верхніх та нижніх кінцівок.

Зображення людського тіла як найбільш складної форми в живій природі, є однією з найбільш важливих задач навчальній програмі вищих учбових закладів. Людське тіло по багатьом параметрам (внутрішнім і зовнішнім) має найбільш складну побудову і потребує глибокого вивчення. Це і знання перспективи, і пропорцій, і закономірностей побудови тіла, і знання анатомічних основ.

Багато студентів закінчуючи свою роботу не розуміють чому їх рисунок виглядає сірим і монотонним, ця помилка як наслідок невміння працювати в тоні. В кращому випадку студент баче лише половину тональних розтяжок від не великої порції самого світлого до половини проміжних тонів. А те, що стосується другої половини проміжних тонів до самого темного, студент навряд чи може помітити. Як наслідок, до повноцінного контрастного рисунку студент не може дотягнути половину контрастного спектру, обмежившись проміжним тональним діапазоном.

Найбільш складним завданням в студентській

начальний постановці є зображення натури в русі, це обумовлено неможливістю натурника зберегти тіло в тому чи іншому русі тривалий час. Намагання зобразити живу рухливу модель, не маючи на те достатнього досвіду, в начерках і замальовках, надзвичайно складна. Будь якому натурнику зберегти таке положення достатньо довго складно, це обумовлено зміщенням центру ваги опору і напруженою м'язів. В результаті поступово втрачається гострота динаміки руху, ритм, порушується загальна динаміка руху тіла. Студентам варто перед тим як перейти до тривалого рисунку створити серію начерків, найбільш яскравих з точки зору виразності руху.

Наступним етапом є малювання натури в одязі. Варто відмітити, що на всіх етапах оволодіння рисунком, важливу роль відіграють начерки. Їх потрібно створювати постійно олівцем або навіть подумки дивлячись на модель.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.

Аналізуючи книги автора варто відмітити, що текст подано доступною науковою мовою, тим самим дотримано принцип науковості та доступності навчання.

Текст подано послідовно починаючи від основ рисунка – зображення геометричних тіл, поступово

ускладнюючи завдання до рисунку натури в русі. Принцип систематичності й послідовності навчання прослідковується протягом аналізу всієї книги.

Принцип зв'язку навчання з життям та наочності простежується при аналізі робіт автора, завданнях стосовно композиції, інтер'єра та інших.

Автор загалом уважно на принципі індивідуального підходу до студентів, коригуючи складність завдань в залежності від підготовленості студентів. Одночасно він звертає увагу, що анатомічну основу мають знати всі, але кількість виконаних начерків та власні пошуки залежать від прагнень студентів вдосконалити свої вміння та набутти майстерності в рисунку.

Протягом всієї книги автор не одноразово загострював увагу на дотриманні студентами методичного принципу послідовності виконання рисунку (від загального до конкретного і від конкретного до загального). Нехтування цим принципом значно ускладнить засвоєння навчального матеріалу.

Микола Лі, не відкидаючи того цінного, що напрацьовано попередниками, пропонує більш раціональну методику навчання, перевірену в процесі тривалої роботи зі студентами.

Список використаних джерел:

1. Ли Н.Г. Основы учебного академического рисунка : учебник. Москва, 2005. 480 с.
2. Ли Н.Г. Голова человека. Основы учебного академического рисунка : учебное издание. Москва, 2009. 264 с.

THEORETICAL AND SCIENTIFIC PROVISIONS OF THE ACADEMIC DRAWING IN THE WORKS OF M. LI

Kriukova G., Mostovshchykova D.
Borys Grinchenko Kyiv University
Ukraine

Abstract. The theoretical and methodological foundations of visual writing are presented in M. Lee's books. The volume of basic educational tasks from the academic drawing is revealed, taking into account the sequence of complications of tasks. The foundations of composition, prospects, proportions, laws of light-colored and plastic anatomy are considered, which in general gave an idea of the form, volume and structure. Methodical techniques and rules for the image of objects on a plane, so-called geometric method, are given. The basis of which is the comparison of natural forms with the simplest geometric bodies.

Keywords: *academic drawing, geometric bodies, human head, aspect, perspective, methods of construction, composition, anatomy, geometric method, still life, methodical recommendations of the sequence of drawing.*

ΛΟΓΟΣ

THE ART OF
SCIENTIFIC MIND

SCIENTIFIC JOURNAL

Issue №2 • February, 2019

Certificate of state registration of mass media: KB №20521-13361P

Journal's frequency: bimonthly.

The journal is published in:
Ukrainian, Russian, Spanish and English.

*All materials are reviewed.
The editorial office did not always agree with the position of authors.
Authors are responsible for the accuracy of the material.*

Signed for publication 10.02.2019. Format 60×84/8.
Offset paper. Minion Pro typeface. Laser printing.
Printed from the finished original layout.

*Editor in chief: Holdenblat M.
Responsible for e-layout: Prantsypal A.
Responsible designer: Rabei N.
Responsible proofreaders: Kazmina N., Dudnyk H.*

Contacts of the editorial office | publisher of the scientific journal:

21037, Ukraine, Vinnytsia, Zodchykh str. 18/81
NGO «European Scientific Platform»
Tell: +38 098 1948380; +38 063 6241556
E-mail: info@ukrlogos.in.ua
www.ukrlogos.in.ua

Printing house «Drukarik» (Sole proprietorship – Hulyaeva V.M.)
08700, Ukraine, Kyiv region, Obuhiv, microdistrict Sosnoviy 2/2. E-mail: info@drukaryk.com
Certificate of the subject of the publishing business: ДК № 3909 of 02.11.2010 p.